

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan pöytäkirja 7 2/2011

Pvm 05.04. 2011
Aika 13:15 – 15:00
Paikka Helsinki, Mariankatu 23, mmm, kokoushuone Perkaamo.

Jäsenet ja (varajäsenet), läsnä olleet tummennetulla:

Hannu Saloniemä, puheenjohtaja (varapuheenjohtaja Pirjo Kortensniemi, Eläintautien torjuntayhdistys ETT ry)

Leena Suojala, (Sami Kilpeläinen) Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Kjell-Göran Paxal, (**Jonas Laxaback**) Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f.

Saara Kupsala, Joensuun yliopisto (Birgitta Wahlberg, Åbo Akademi)

Jarkko Niemi, MTT Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (Matti Ylätaalo, Helsingin yliopisto)

Anna Valros, Helsingin yliopisto /Eläinten hyvinvoinnin tutkimuskeskus (Jaakko Mononen, Itä-Suomen yliopisto)

Outi Vainio, Helsingin yliopisto (Kreeta Ranki, Turun yliopisto)

Matti Aho (Riitta Heinonen), Maa- ja metsätalousministeriö

Jaana Husu-Kallio (**Jaana Mikkola**), Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Hanna Lounela, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (Aila Rauatmaa, Kainuun maakuntayhtymä)

Henri Pätsi, (**Helinä Ylisirniö**), Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry

Salla Tuomivaara, Eläinsuojeluliitto Animalia ry (Riikka Suominen, Helsingin eläinsuojeluyhdistys ry)

Sanna Nokka (Juho Kyntäjä), ProAgrian Keskusten Liitto ry

Elias Jukola, HK Agri Oy (Tuomas Herva, Atria Oy)

Ilkka Nieminen (Merja Söderström), Päivittäistavarakauppa ry

Annikka Marniemi (Sinikka Turunen), Suomen Kuluttajaliitto ry

Lisäksi kutsuttuna:

Tiina Kauppinen, Eläinten hyvinvointikeskus EHK, tiedottaja

Satu Raussi, sihteeri, Eläinten hyvinvointikeskus EHK

Pöytäkirja

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:15.

2. Kokouksen järjestäytyminen

Leena Suojala (MTK) on nimetty virallisesti neuvottelukunnan varsinaiseksi jäseneksi ja Jonas Laxback (SLC) varajäseneksi (molemmat nimitykset on virallistettu joulukuussa 2010). Kati Pulli Animaliaista osallistuu kutsuttuna seuraaviin kokouksiin Salla Tuomivaaran sijaisena vuoden ajan. EHK:n tiedottaja Tiina Kauppinen toivotettiin kutsuttuna tervetulleeksi kokouksiin. Tiina hoitaa neuvottelukunnan tiedotusasioita.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja liitteineen. Pöytäkirja tulee mmm:n verkkosivuille <http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/elaimet/tehvnk.html>

4. Eläinsuojelulain uudistamisen valmistelun tilanne

Matti Aho kertoi, että edellisen kokouksen jälkeen eläinsuojelulain uudistamisen valmisteluista ei ole uutta kerrottavaa. Maa- ja metsätalousministeriön tilaamat

oikeudelliset ja yhteiskuntatieteelliset selvitykset ovat tekeillä. Niiden tuloksista kerrotaan myöhemmin selvitysten valmistuttua.

Esitys seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan jäseniksi saataneen seuraavaan kokoukseen tiedoksi.

5. Neuvottelukunnan kannanotto eläinten hyvinvoinnin opetukseen kouluissa

Kannanoton sanamuoto hyväksyttiin pienin muutoksin. Päätettiin lähettää kannanotto puheenjohtajan ja sihteerin allekirjoittamana opetushallituksen pääjohtajalle ja tiedoksi opetusministerille sekä maa- ja metsätalousministerille sekä edellä mainittujen ministeriöiden kirjaamoihin. Kannanotosta tiedotetaan EHK:n viestintäkanavilla ja se julkaistaan samalla maa- ja metsätalousministeriön nettisivulla, kuin neuvottelukunnan kokouspöytäkirjat.

Puheenjohtaja näytti norjalaisten tekemää uutta lastenkirjaa, jossa käsiteltiin tuotantoeläimiä ja seura-, harrastus- sekä lemmikkieläimiä. Todettiin, että samankaltaiselle kirjalle olisi tarvetta meilläkin.

6. Neuvottelukunnan kannanotto EU yhteisöaloitteeseen sikojen kastratiosta

Hyväksyttiin kannanoton sanamuoto pienin muutoksin ja päätettiin julkaista kannanotto. Kannanotosta tiedotetaan EHK:n viestintäkanavilla ja se julkaistaan samalla maa- ja metsätalousministeriön nettisivulla kuin neuvottelukunnan kokouspöytäkirjat.

Kannanotot käännetään EHK:n toimesta englanniksi ja ruotsiksi vähintään otsikkotasolla ja englanninkieliset kannanotot julkaistaan EuroFAWC kotisivulla <http://www.eurofawc.com/home/>

7. Neuvottelukunnan kannanotto vasikoiden nupoutuksesta

Neuvottelukunta on todennut kokouksessaan 10.9.2010 (pöytäkirja) seuraavasti: ”Neuvottelukunta suosittelee, että vasikoiden nupoutus (sarvenaiheiden poltto) tehdään rauhoituksessa ja paikallisuudutuksessa ja, että toimenpiteestä aiheutuvaa pitempikestoista kipua hoidetaan tulehduskipulääkkeellä. ”

Keskusteltiin sanamuodosta ja todettiin alkuperäisen sanamuodon olevan hyvä. Päätettiin julkaista kannanotto tämän pöytäkirjan hyväksymisen yhteydessä samalla tapaa kuin edelliset kannanotot.

8. Neuvottelukunnan eläinten hyvinvoinnin määrittelyn täsmentäminen ja näkyvyys

Keskusteltiin siitä, miten neuvottelukunta määrittelee eläinten hyvinvoinnin. Kokouksessaan 26.2.2010 neuvottelukunta määritteli eläinten hyvinvointia seuraavasti:

”Neuvottelukunta toteaa, että eläimen hyvinvointi on eläinyksilöllä oleva ominaisuus, jonka keskeinen perusta on eläimen kokemus ja sen kyky sopeutua. Eläimen hyvinvointi on dynaaminen, ajassa ja paikassa elävä prosessi, jota ei voi määrittellä yksittäisen asian kautta. Hyvinvointi ei ole tarkkarajainen kyllä tai ei ominaisuus, vaan se on moniulotteinen, elävä käsite. Eläimen hyvinvointiin vaikuttavat eläimen saama ravinto ja vesi, terveys, olosuhteet, käyttäytymistarpeet, jalostus ja eläimen hoitaja. Neuvottelukunnassa tarkastellaan eläinten hyvinvointia Farm Animal Welfare Counciliin määrittelemän viiden vapauden avulla. Neuvottelukunta suosittelee eurooppalaisen Welfare Quality® tutkimushankkeen

<http://www.welfarequality.net/everyone> mittariston käyttöönottoa eläinten hyvinvoinnin arvioinnissa.”

Päätettiin ottaa määritelmä uudelleen käsittelyyn seuraavassa kokouksessa. Neuvottelukunnan määritelmästä puuttuu elämänarvoisen elämän käsite, joka muun muassa sisältyy Iso-Britannian Farm Animal Welfare Councilin hyvinvoinnin määritelmään. Elämänarvoinen elämä sisältää myös positiivisen hyvinvoinnin, eläinten positiiviset tunteet.

9. ETT Eläintautien torjuntayhdistyksen suositukset vasikoiden hyvinvoinnille

Todettiin, ettei ETT:llä ole erikseen vasikoiden hyvinvointisuosituksia, vaan vasikoiden hyvinvointi on sisällytetty nautojen terveys- ja hyvinvointisuosituksiin. Tänä vuonna vietetään vasikoiden terveyden- ja hyvinvoinnin kampanjaa 'Katse Vasikkaan' <http://www.ett.fi/sisalto/katse-vasikkaan-kampanja-2011>

Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran vuoden 2010 eläinten hyvinvoinnin toimenpideohjelman kohteena oli vasikka. Toimenpideohjelmassa analysoitiin tarkasti eläinsuojelutarkastuksissa toistuvasti ilmenneitä ongelmia vasikoiden olosuhteissa ja hoidossa ja mietittiin yhdessä sidosryhmien kanssa, kuinka tilannetta parannetaan. Toimenpideohjelmassa on myös tehty vasikoiden tilasuosituksia, jotka lähetetään niiden valmistuttua kaikille nautatiloille tiedoksi.

Vasikoiden iglukasvatus keskusteluttaa nautatiloilla ja siihen liittyen vasikoiden siirtäminen lämpimästä kylmään. Säädöksissä mainitaan, että vasikkaa tulee totuttaa siirrettäessä lämpimästä kylmään, mutta totuttamisen käytännön toteutukseen ei ole ohjeita.

Tanskan lainsäädäntöä on puheenjohtajan mukaan muutettu siten, että parsinavetat ja nautojen kokoritolalattiakasvatus kielletään, tosin pitkällä siirtymäajalla. Myös Ruotsissa ja Itävallassa uutta parsinavettaa ei enää saa rakentaa. Todettiin, että nautojen pitäminen kokorakolattialla ei ole eläimille hyvä, etenkin kylmäkasvattamoissa. Kansallisen tuotantoeläinten hyvinvointistrategian valmistelun yhteydessä vuonna 2006 strategiaa valmistellut ryhmä esitti, ettei olisi hyvä enää tukea parsinavetoiden rakentamista. Parsinavetoiden rakentamiseen saa meillä edelleen investointitukea, tosin parsinavetoita valmistuu enää vuosittain hyvin vähän. Suomen lypsylehmänavetoista edelleen yli puolet on parsinavetoita.

Päätettiin ottaa seuraavaan kokouksen esityslistalle vasikoiden iglukasvatus sekä kylmään siirtäminen ja totuttaminen. Samoin parsinavetat ja nautojen ryhmäkarsinoiden rakolattiat otetaan keskusteluun seuraavassa kokouksessa. Näistä annetaan mahdollisesti neuvottelukunnan suositus.

10. Kansallisen eläinten hyvinvointiraportin valmistelun tilanne ja EHK:n toimintasuunnitelma vuodelle 2011

Sihteeri kertoi kansallisen eläinten hyvinvointiraportin teon vaiheesta. Neuvottelukunta oli saanut tiedoksi raportin sisällysluettelon. Raportin sisältöön annettiin kommentteja. Raportin käsikirjoitus lähetetään neuvottelukunnalle kommentoitavaksi toukokuun lopussa.

11. Ajankohtaista tuotantoeläinten hyvinvoinnista

Sikasektorilla on koulutettu sekä eläinlääkäreitä, että tuottajia. Noin 300

eläinlääkäriä on käynyt sikojen hyvinvointikoulutuksen. Koulutus on edellytyksenä sille, että eläinlääkäri voi tehdä sikatilalle terveydenhuoltokäynnin. Tuottajakoulutukseen on osallistunut 1 400 ihmistä, valtaosa sikatuottajia. Suomessa on vajaa 2 000 sikatilaa, joten tuottajakoulutuksen kattavuus on ollut erittäin hyvä. Tuottajakoulutukset jatkuvat toisella koulutuskierroksella keväällä.

Eläinsuojelun valvontaa on uusien läänineläinlääkärien myötä yhtenäistetty. Sikatuottajien keskuudessa on ilmennyt jonkun verran epäselvyyttä valvonnan suhteen. Eviran viesti on, että jos tuottaja noudattaa toiminnassaan eläinsuojelusäädöksiä, ei ongelmia valvonnan suhteen tule, asiat ovat silloin kunnossa.

Esitettiin näkemys, että lainsäädännön tekstit ovat melko hankalalukuisia ja vaikeasti ymmärrettäviä, esimerkiksi broilerin suojelua koskeva uusi säädös. Myös tuottajan oikeusturva kärsii, kun lainsäädännön tekstit ovat hankalia.

Merkittiin tiedoksi puheenjohtajan matkakertomus European Forum of Animal Welfare Councils kokouksesta Norjasta.

Neuvottelukunta oli saanut ja tutustunut eläinten hyvinvointikeskuksen ensimmäiseen uutiskirjeeseen ja sitä pidettiin hyvänä tapana tiedottaa. Uutiskirjettä toivottiin myös ruotsinkielisenä.

12. Muut asiat

Seuraavan kokouksen (24.5.2011) asialistalle otetaan turkiselinkeinon sertifiointihanke, jota tulee esittelemään Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liiton toiminnanjohtaja Tuula Dahlman.

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:00.

Pöytäkirjan vakuudeksi
Helsingissä 24.5.2011

Hannu Saloniemi, puheenjohtaja

Satu Raussi, sihteeri